

Tips och råd

- om hur du som
är äldre kan undvika
att bli utsatt för brott

Polismyndigheten i Västra Götaland

Foto: Informationsenheten, Polismyndigheten i Västra Götaland

Den här trycksakens syfte är att ge tips och råd om hur man kan göra för att i möjligaste mån undvika att bli bestulen, hemma i sin bostad eller ute i till exempel mataffären.

Råden bygger på riktiga fall där äldre personer har blivit bestulna.

Begreppet "åldringsbrott" har ersatts av "Brott mot person med funktionshinder"

Med funktionshinder avses i det här fallet att den som har utsatts för brottet kan antas ha nedsatt motståndskraft till följd av hög ålder, fysiskt eller psykiskt handikapp vilket gärningsmannen har utnyttjat.

Ute

Fickstöld

När någon stjälar något ur exempelvis en ficka eller en väska du bär med dig kallas det för fickstöld. Vid stor trängsel, till exempel i kassaköer eller ombord på bussar, tåg och liknande kan ficktjuvar vara närgångna utan att bli upptäckta. De är fräcka och fingerfärdiga när de agerar och oftast märker man inte att stölden har skett förrän man behöver plånboken nästa gång.

Ficktjuvar förbereder sig ibland genom att spana vid uttagsautomater eller bankkontor. Då vet de att det finns pengar i din plånbok innan de stjälar den. De kan också ha uppehållit sig så nära att de råkat se när du knappat in din kod vid uttagsautomaten.

Om någon frågar om en vara i en butik eller råkar tappa något precis framför dig kan det vara ett sätt att avleda dina tankar och din uppmärksamhet. Då har du för en stund inte kontroll på din plånbok eller handväska. Om du letar efter en vara eller försöker nå något som står högt upp eller långt in på en hylla finns också en risk att du glömmer bort att vara vaksam och då kan tjuven passa på.

Väskryckning

Om någon rycker din väska ifrån dig sker det oftast i farten. Tjuven kan passera dig springandes eller komma på en moped eller cykel och rycka väskan ifrån dig. Om det händer, streta inte emot. Pengar kan aldrig ersätta en bruten lårbenshals eller ett par krossade revben.

Fickstöld är inte ovanliga men väskryckning med våldsinslag är ovanligt.

Här följer några tips och råd:

- Ha gärna plånboken i en innerficka, aldrig i bakfickan
- Ha inte mer pengar och kort i plånboken än vad du behöver
- Var diskret med pengar och bankkort
- Förvara aldrig koden tillsammans med bankkortet
- Skydda alltid din kod när du tar ut pengar eller betalar med kort
- Avböj vänligt men bestämt att växla pengar åt främmande människor
- Lämna aldrig handväskan utan uppsikt i till exempel kundvagn eller rollator
- Förvara inte nycklar till din bil eller din bostad i väskan.
- Håll alltid handväskan stängd och bär den med locket/dragkedjan in mot kroppen.
- Går du vid en väg, häng handväskan bort från vägen

Inne

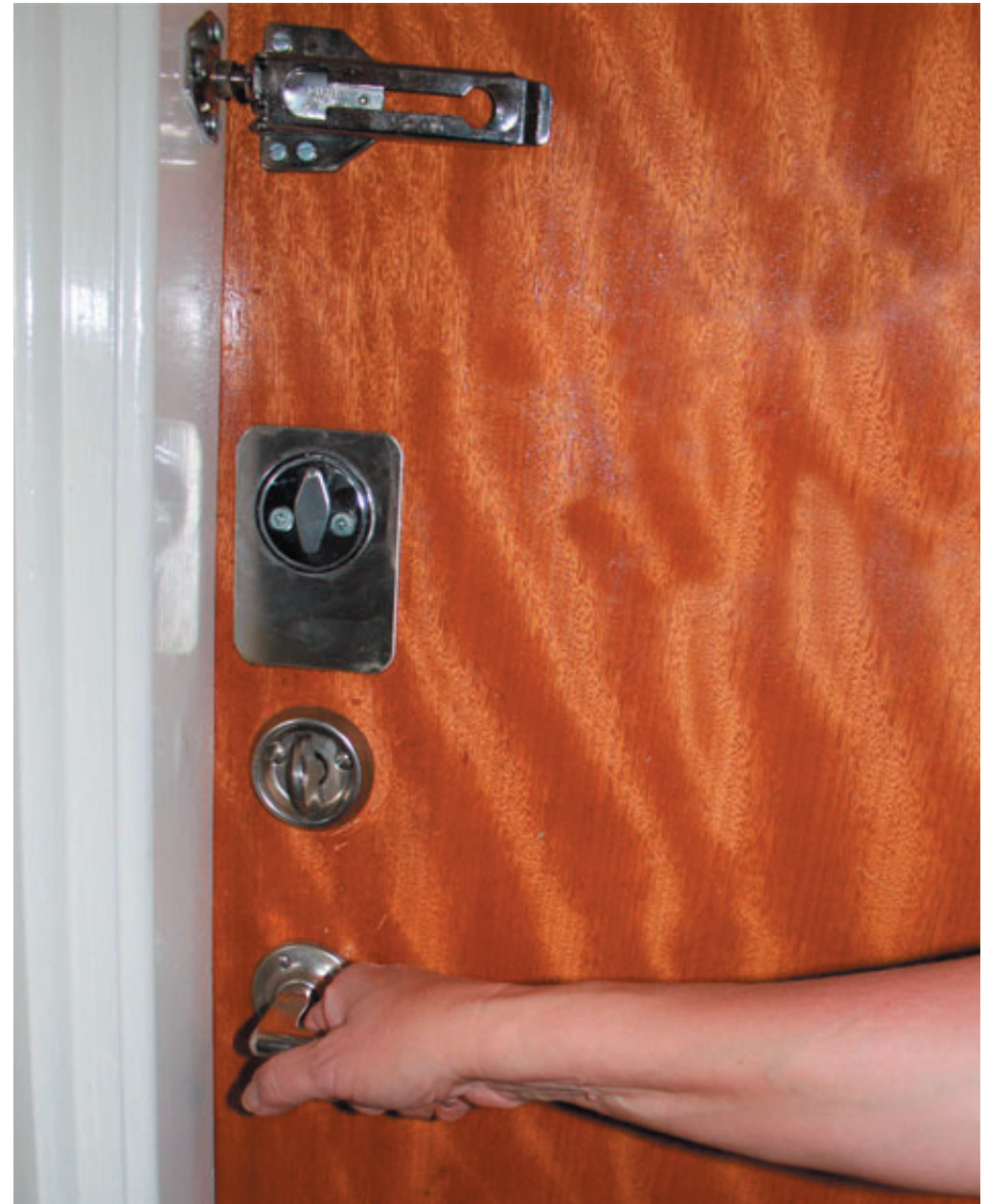
Telefonbedrägeri

Banker och kreditinstitut ringer inte och frågar dig om kortnummer eller koder. Får du en sådan fråga är det därför viktigt att vara uppmärksam och inte lämna ut sådan information. Det har också inträffat fall där personer ringt till äldre människor och utgett sig för att vara avlägsna släktingar, bekanta eller bekantas barn och bett om lån.

Stöld i bostad

Om någon vill lura sig in i din bostad använder de olika knep. Det kan vara allt från att hjälpa till, till att bära upp dina kassar eller att de vill lämna ett meddelande till en granne som inte är hemma. De kan även låtsas sälja en tjänst eller en vara.

Man har också sagt sig komma från hemvård, sjukvård, polis eller sagt sig vara hantverkare eller fastighetsskötare. Dessa yrkesgrupper kan som regel legitimera sig eller bör ha förvarnat om sitt besök.

Om någon har lyckats lura sig in hos dig vill de gärna avleda din uppmärksamhet från ytterdörren så att någon medhjälpare kan smita in osedd och börja leta bland dina saker. Det vanligaste är att man stjälar pengar och smycken.

Uppfinningsrikedomen är stor och man prövar ständigt nya metoder.

Här följer några tips och råd:

- Skaffa nummerpresentation till din telefon
- Lämna aldrig ut personnummer, kontonummer, bankkortsnummer eller liknande till någon som påstår sig ringa från en bank eller motsvarande
- Låna inte ut pengar till någon som utger sig för att vara en släkting eller en avlägsen bekant
- Ha alltid ytterdörren till din bostad låst
- Var vaksam när någon du inte känner igen vill följa med in i trappuppgången
- Begär legitimation. Släpp inte in någon du inte känner igen eller som inte kan identifiera sig
- Om du släpper in någon, var uppmärksam på ytterdörren så att inte fler personer smiter in medan du blir distraherad
- Förvara aldrig plånbok/handväska synligt och helst inte i hallen nära ytterdörren
- Förvara inte stora summor pengar hemma
- Inventera dina värdesaker, fotografera dem och titta över hur du förvarar dem.
- Märk dina värdesaker med ditt personnummer.
- Skaffa (och använd) tittöga och säkerhetskedja till din dörr men köp dem inte av dörrförsäljare

Om det händer:

Om du upptäcker att du blivit bestulen, ute eller inne, och det inte är uppenbart att det skett så nyss att gärningspersonen kan finnas kvar i närheten:

- Ring din bank eller kreditgivare och spär dina kort.
- Ring därefter polisen, 114 14 för att göra en polisanmälan.

Om du märker när stölden sker och gärningspersonen finns kvar i närheten:

- Larma polisen. Ring 112.

Försök komma ihåg:

- Hur gärningspersonen såg ut?
- Hur han eller hon talade?
- Hur många de var?
- Vart de tog vägen?
- Om de försvann i bil, hur såg den ut?

Besöksadress: Ernst Fontells plats,
Box 429, 401 26 GÖTEBORG
Telefon: 114 14
E-post: polismyndigheten.vastragotaland@polisen.se